

BEROEPS -CODE- POLITIE

INTEGER
BETROUWBAAR
MOEDIG
VERBINDEND

BEROEPSCODE POLITIE

VOORWOORD

Beste collega,

Of je nu net begonnen bent of al langer bij de politie werkt, deze beroepscode is en blijft een richtsnoer in ons werk.

En waar je ook werkt, op straat, op het web of op kantoor, wij zijn een politie die integer en betrouwbaar is. Een politie die verbindend is en moedig. Bij al ons handelen zijn deze vier kernwaarden ons uitgangspunt. Ik zou daar graag transparant en herkenbaar aan toe willen voegen.

Transparant, allereerst omdat we altijd verantwoording afleggen over ons optreden. Extern aan burgers, aan het gezag, aan media en daar waar nodig aan de rechter. Maar ook intern, aan collega's. We leggen uit wat we doen, waarom we dat doen en hoe we dat doen. Ook als het een keer niet goed gaat. En daarnaast: alles wat wij op straat doen – bij een aanhouding, een demonstratie of hulpverlening bij een ongeval – zie je meteen terug op sociale media, dat is de realiteit. In een samenleving waarin door sociale media alles op straat ligt, en soms maar een deel van het verhaal getoond wordt, is er maar één effectief antwoord: maximaal transparant zijn.

Herkenbaar zit 'm voor mij in herkenbaar zijn voor de samenleving, snappen wat de mores zijn en hoe je daar op kunt aansluiten. Zonder ze overigens allemaal over te nemen. De basis van goed politiewerk ligt in de wijk. Daarom is een stevige lokale verankering essentieel. We zijn verbonden met de wijk, zowel fysiek als digitaal. Dat is belangrijk voor het vertrouwen dat mensen in ons hebben. Gelukkig is dat nog altijd hoog.

Ons werk is zelden zwart-wit, je zult regelmatig in een grijs gebied terechtkomen. Tegen morele dilemma's aanlopen. Dan zou de eerste vraag moeten zijn: 'Wat zou in deze situatie goed politiewerk zijn? Wat is hier wenselijk, redelijk en billijk? Hoe zou je zelf behandeld willen worden?' En dan volgt de tweede vraag: 'Is er een protocol, is er een handelingskader en wat zegt dit?'

Protocollen moeten niet verstikkend werken, maar houvast bieden en richting geven aan ons handelen. Je professionaliteit helpen vergroten. Als je in een situatie komt, waarin je denkt dat het protocol onvoldoende werkt, dan getuigt het van moed om te kunnen en durven afwijken.

Maar dat moet je wél kunnen beargumenteren. ‘*Comply or explain*’ ofwel ‘pas toe of leg uit’. Ik vind professionele ruimte een waardevol onderdeel van ons vak. En daar hoort dus transparantie bij en achteraf kunnen verantwoorden waarom je die keuze hebt gemaakt. Dan mag je erop vertrouwen dat je leidinggevende je ondersteunt, zelfs als het fout mocht gaan of de keuze niet de juiste blijkt te zijn. De vraag is namelijk altijd: zou het wél goed gegaan zijn als je het protocol gevolgd zou hebben? Wij zijn een lerende organisatie: fouten gebeuren ons allemaal, maar daar moeten we van leren én er transparant over zijn.

Deze beroepscode is een hulpmiddel en daarin staat waar je terecht kunt met vragen. Maar belangrijker nog: praat met je collega’s en overleg met je leidinggevende als je tegen dilemma’s aanloopt.

Henk van Essen

Korpschef

*Welke waarden zijn
voor jou belangrijk?*

Artikel 1 van de Grondwet
Allen die zich in Nederland
bevinden, worden in gelijke
gevallen gelijk behandeld.
Discriminatie wegens
godsdienst, levensovertuiging,
politieke gezindheid, ras,
geslacht, handicap, seksuele
gerichtheid of op welke grond
dan ook, is niet toegestaan.

EED/BELOFTE

Ambtseed of ambtsbelofte afgelegd door de (vrijwilliger-) aspirant of de (vrijwillige) ambtenaar die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak.

'Ik zweer (verklaar) dat ik middellijk of onmiddellijk, in welke vorm dan ook, tot het verkrijgen van mijn aanstelling aan niemand iets heb gegeven of beloofd. Ik zweer (beloof) dat ik, om iets in mijn betrekking te doen of te laten, van niemand, middellijk of onmiddellijk, enige beloften of geschenken zal aannemen.

Zo waarlijk helpe mij God almachtig!
(Dat verklaar en beloof ik!)

'Ik zweer (beloof) trouw aan de Koning, aan de Grondwet en aan de wetten van ons land. Ik zweer (beloof) dat ik de krachtens de wet uitgevaardigde voorschriften en verordeningen zal nakomen en handhaven, dat ik de aan mij verstrekte opdrachten plichtsgetrouw en nauwgezet zal volbrengen en de zaken, waarvan ik door mijn ambt kennis draag en die mij als geheim zijn toevertrouwd, of waarvan ik het vertrouwelijke karakter moet begrijpen, niet zal openbaren aan anderen dan aan hen, aan wie ik volgens de wet of ambtshalve tot mededeling verplicht ben.

Ik zweer (beloof) dat ik mij zal gedragen zoals een goed ambtenaar betaamt, dat ik zorgvuldig, onkreukbaar en betrouwbaar zal zijn en dat ik niets zal doen dat het aanzien van het ambt zal schaden.

Zo waarlijk helpe mij God almachtig!
(Dat verklaar en beloof ik!)

EED/BELOFTE

Ambtseed of ambtsbelofte afgelegd door de (vrijwillige) ambtenaar die is aangesteld voor de uitvoering van technische, administratieve of andere taken ten dienste van de politie.

‘Ik zweer (verklaar) dat ik middellijk of onmiddellijk, in welke vorm dan ook, tot het verkrijgen van mijn aanstelling aan niemand iets heb gegeven of beloofd. Ik zweer (beloof) dat ik, om iets in mijn betrekking te doen of te laten, van niemand, middellijk of onmiddellijk, enige beloften of geschenken zal aannemen.

Zo waarlijk helpe mij God almachtig!
(Dat verklaar en beloof ik!)’

‘Ik zweer (beloof) trouw aan de Koning, aan de Grondwet en aan de wetten van ons land. Ik zweer (beloof) dat ik de aan mij verstrekte opdrachten plichtsgetrouw en nauwgezet zal volbrengen en de zaken, waarvan ik door mijn ambt kennis draag en die mij als geheim zijn toevertrouwd, of waarvan ik het vertrouwelijke karakter moet begrijpen, niet zal openbaren aan anderen dan aan hen, aan wie ik volgens de wet of ambtshalve tot mededeling verplicht ben. Ik zweer (beloof) dat ik mij zal gedragen zoals een goed ambtenaar betaamt, dat ik zorgvuldig, onkreukbaar en betrouwbaar zal zijn en dat ik niets zal doen dat het aanzien van het ambt zal schaden.

Zo waarlijk helpe mij God almachtig!
(Dat beloof ik!)’

Wat we doen

De politie heeft tot taak om in ondergeschiktheid aan het bevoegd gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven. Deze taak van de politie staat in artikel 3 van de Politiewet.

Waar we voor staan

De missie van de politie luidt:
'Onveranderd is de politie
waakzaam en dienstbaar aan
de waarden van de rechtsstaat.'
Deze missie vervult de politie
door afhankelijk van de situatie
gevraagd en ongevraagd te
beschermen, te begrenzen
of te bekrachtigen.

- De politie is er altijd voor een veilig Nederland.
- De politie beschermt de democratie, handhaaft de wet en is het gezag op straat.
- Waar nodig biedt de politie de helpende hand. In noodsituaties grijpen we dwingend in.
- Politie mensen stappen naar voren waar anderen een stap terug doen. Als dat nodig is met geweld. Hierdoor kunnen we ook in risicovolle situaties terechtkomen.
- De politie werkt actief samen met burgers en partners. We hebben oog en oor voor wat er leeft in de samenleving.
- De politie is er voor iedereen.

*Ben jij in staat iedereen gelijk
te behandelen, zonder
onderscheid te maken?*

Waar we waarde aan hechten
De kernwaarden van de politie
zijn: integer, betrouwbaar,
moedig en verbindend. Deze
vier kernwaarden vormen de
basis voor iedereen die bij de
politie werkt.

Integer

Integer houdt in dat je onpartijdig bent in je handelen. Je handelt niet uit eigenbelang, maar voor de veiligheid van burgers, collega's en jezelf. Je bent je bewust dat je als politieambtenaar 24 uur van de dag een voorbeeldfunctie vervult. Je zorgt ervoor dat je gedrag het imago van de politie niet schaadt, of dat nu in werktijd is of daarbuiten, of bijvoorbeeld op sociale media. Als er iets gebeurd is waarbij je twijfels hebt over je uitingen of handelen, neem je hiervoor verantwoordelijkheid en spreek je je hierover uit.

Betrouwbaar

Betrouwbaar betekent dat je consistent en rechtvaardig bent in je handelen. Je zet je in voor een hoogwaardig resultaat en doet dit op een deugdelijke wijze. Men kan op je rekenen. Je doet wat je zegt en zegt wat je doet. Je komt je afspraken na. En als je ze niet na kunt komen, leg je uit waarom. Je bent respectvol naar iedereen.

Moedig

Moedig houdt in dat je de moed hebt om te handelen in complexe en soms gevaarlijke situaties. Je gaat moeilijkheden niet uit de weg. Je durft dilemma's onder ogen te zien, geeft je mening en je stelt je hierbij benaderbaar en aanspreekbaar op. Je bent trouw aan waar je voor staat en je durft je kwetsbaar op te stellen. Je vraagt hulp aan anderen en wil van anderen leren. Je bent eerlijk naar jezelf, naar anderen en vraagt terugkoppeling over je gedrag en uitlatingen.

Verbindend

Verbindend betekent dat je samenwerkt in verbinding met anderen. Zo bereik je meer dan alleen. Je zet je kennis, talenten en ervaring in om de kwaliteiten van het team en de organisatie te versterken en te verbeteren ten behoeve van de burger. Je zorgt goed voor de mensen om je heen en neemt beslissingen zonder aanzien des persoons.

*Waar je ook werkt,
wij zijn een politie
die integer en
betrouwbaar is*

Professionaliteit

Van ons als professionele medewerkers wordt verwacht dat wij de missie, visie en de vier kernwaarden van de politie kennen en ons daar uit overtuiging aan verbonden voelen. Ze zijn leidend in ons denken en handelen.

De wijze waarop we hier gezamenlijk invulling aan geven, verbindt en motiveert ons. Wij voelen ons verantwoordelijk om dit uit te dragen en zijn ook bereid hier verantwoording over af te leggen en anderen hierop aan te spreken.

De kracht van de politie ligt in het vermogen om contextgericht te kunnen optreden. Vriendelijk als het kan, streng als het moet. Met goed gevoel voor de situatie,

met oog voor de betrokkenen en met kennis van het vak. Uitgangspunt is het werken op basis van protocollen, procedures en vastgestelde werkwijzen. Deze vormen immers de 'gestolde kennis' van de politieorganisatie en bieden houvast en bescherming in de meeste situaties. Als een protocol, procedure of werkwijze niet of onvoldoende werkt, hebben wij de professionele ruimte om te handelen zoals wij op dat moment denken dat goed is. Achteraf moeten we dit handelen kunnen uitleggen. Wij mogen erop vertrouwen dat onze leidinggevenden ons ondersteunen, ook als een keuze niet de juiste bleek te zijn.

Professionaliteit gaat ook over de omgang met elkaar en het omgaan met dilemma's die wij intern en extern ervaren. We hebben de professionele ruimte om zelf initiatieven te nemen, creativiteit te ontplooien en innovatief te handelen. De maatschappij verwacht dat de politie de samenleving veiliger maakt. Dit doen we regelmatig onder extreme omstandigheden, waarbij wij vaak acuut beslissingen moeten nemen zonder dat de gevolgen vooraf bekend zijn. Dit vraagt van ons fysieke en mentale veerkracht. De werkgever is verantwoordelijk voor een veilig werkklimaat, de juiste ondersteuning en begeleiding en richt de organisatie daarop in.

Leiderschap

Leiding geven betekent zorgen voor verbinding tussen medewerkers op basis van gezamenlijke waarden.

Leiding geven betekent een werkklimaat creëren waarin medewerkers optimale resultaten kunnen neerzetten.

Leidinggevend zijn betrokken, begrijpen de omgeving en kennen de medewerkers. Ze stimuleren de dialoog tussen medewerkers onderling en tussen medewerker en leidinggevende. Ze geven complimenten, maar voeren ook lastige gesprekken. Leidinggevend zijn geven medewerkers de ruimte en stellen waar nodig grenzen. Ze hebben zich met hart en ziel verbonden aan de missie van de politie en geven in hun handelen uitdrukking aan de kernwaarden. Zij hebben een voorbeeldfunctie, inspireren anderen, waarderen een kritische houding, geven verantwoordelijkheid en zijn altijd bereid verantwoording af te leggen.

Waar we ons aan houden

De kernwaarden zijn bepalend voor onze uitstraling en professionaliteit. Daarnaast hebben we ook richtlijnen. Deze bieden houvast en helpen je bij professionele en persoonlijke afwegingen. Natuurlijk houd je hierbij altijd de ruimte om binnen die kaders je eigen gezonde verstand te gebruiken.

Je...

Je... bespreekt dilemma's.

Je... bent niet corrupt.

Je... houdt je kennis en vaardigheden op peil.

Je... spant je in voor een veilige werkomgeving.

Je... draagt bij aan een positief imago van de politie en geeft in houding, uiterlijk en gedrag het goede voorbeeld.

Je... vermijdt omgang met individuen, verenigingen of groepen die een imago hebben dat niet past bij jouw functie als politieambtenaar.

Je... gebruikt jouw (gewelds)bevoegdheden rechtmatig en gaat zorgvuldig met dienstmiddelen om.

Je... voorkomt verslavingen. Je gebruikt geen soft- en harddrugs en voorkomt dat alcohol invloed heeft op jouw functioneren. Je gebruikt geen alcohol in diensttijd.

Je... gaat zorgvuldig om met (vertrouwelijke) informatie.

In gesprek met collega's en leidinggevenden

Tijdens je werk kun je met dilemma's te maken krijgen. Het is belangrijk dat je hierover in gesprek gaat. Dit kan bijvoorbeeld bij de koffieautomaat, in de surveillanceauto of tijdens een werkoverleg.

Het uitgangspunt is dat je het gesprek met je leidinggevende aangaat als eerste aanspreekpunt. Jouw leidinggevende kan je adviseren en bijstaan. Van leidinggevenden wordt verwacht om hier op een zorgvuldige en betrouwbare wijze invulling aan te geven. Daarnaast kent de organisatie ook andere personen, afdelingen, netwerken of instanties waartoe je je, afhankelijk van jouw dilemma of (hulp)vraag, kunt wenden, zoals:

Team Collegiale Ondersteuning

In het Team Collegiale Ondersteuning (TCO) zitten politiemedewerkers die collega's direct na heftige gebeurtenissen bijstaan en begeleiden.

(Centrale) vertrouwenspersoon

De politie heeft vertrouwenspersonen op de thema's pesten, discriminatie, (seksuele) intimidatie, agressie en geweld. Als je deze ongewenste omgangsvormen hebt ervaren of gesignaleerd, kun je bij een van de vertrouwenspersonen terecht. Jij bepaalt vervolgens of je stappen wilt ondernemen. De vertrouwenspersoon zal je daarin adviseren en bijstaan.

Bedrijfsmaatschappelijk werk

De bedrijfsmaatschappelijk werker is er voor problemen die voortkomen uit je werksituatie en daarmee je privésituatie beïnvloeden of omgekeerd.

Bedrijfsmaatschappelijk werk heeft als doel het welzijn, de motivatie en de inzetbaarheid van medewerkers te vergroten.

24/7 Loket Politie

Bij dit loket kunnen (oud-)politiemedewerkers en hun partners terecht voor vragen over de impact van het politiewerk.

Sociaal Fonds

Het Sociaal Fonds kan collega's die om welke reden dan ook in financiële nood zijn gekomen, helpen.

Netwerk Divers Vakmanschap

Het Netwerk Divers Vakmanschap is een landelijk netwerk binnen de politie. Collega's die vanuit hun persoonlijke achtergrond kennis hebben over bepaalde maatschappelijke thema's, (sub)culturen, religies, leefstijlen, genderidentiteit en seksuele gerichtheid, hebben zich in dit netwerk verenigd. Ze denken met je mee en als het nodig is, zetten ze ook zelf een stap naar voren.

Veiligheid, Integriteit en Klachten

De afdeling Veiligheid, Integriteit en Klachten (VIK) richt zich op het behouden van een veilige en integere organisatie. Je kunt bij VIK terecht voor vragen rondom preventie en dilemma's over integriteit.

Klokkenluiders Meldpunt Politie

Er is een Klokkenluiders Meldpunt Politie (KMP) voor het melden van vermoedens van misstanden. Dit meldpunt kan jou een vertrouwenspersoon integriteit (VPI) toewijzen bij wie je de melding vertrouwelijk kunt doen en die jou bijstaat en adviseert.

Ombudsfunctionaris politie

Verdwaal of dreig je vast te lopen binnen de politie?

De ombudsfunctionaris politie kan bemiddelen, adviseren, doorverwijzen of onderzoek doen naar onderliggende oorzaken van problemen om jou te helpen, en de politieorganisatie te helpen zich door te ontwikkelen.

Bedrijfsarts

In geval van ziekte, of dat te maken heeft met je werk of niet, kun je doorverwezen worden naar een bedrijfsarts.

Belangenbehartiger

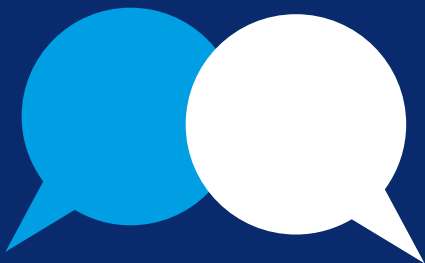
Als je een (rechtsponeel) conflict hebt met je werkgever en lid bent van een politievakbond, kun je een belangenbehartiger inschakelen. Als je geen lid bent van een vakbond, kun je een eigen belangenbehartiger of advocaat benaderen.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad (OR) is een gekozen orgaan dat een krachtige stem geeft aan alle politiemedewerkers. Hun ervaringen tellen mee binnen de medezeggenschap.

Dialogoog

Ga in gesprek met collega's.
Stel vragen, wees nieuwsgierig.
Oordeel niet en luister met
aandacht. Durf je kwetsbaar
op te stellen.

**Deze vragen kunnen je
hierbij helpen:**

Wat drijft je?

Welke waarden zijn voor jou belangrijk?

Waar ben je trots op?

*Wat verwacht je van je collega's en
leidinggevenden?*

Waar mag jij op aangesproken worden?

Vraag je zelf om feedback?

Waarover spreek jij je collega's aan?

*Wanneer ben je geconfronteerd met
een dilemma in je dagelijkse werk?*

Hoe ging je daarmee om?

*Waarom ga je hierover wel of niet
het gesprek aan met je collega's
of leidinggevende?*

*Wanneer heb je voor het laatst een
compliment gegeven aan een collega?*

COLOFON

Uitgave: VIK Korpsstaf
Productie: Politiedienstencentrum,
Dienst Communicatie
Drukwerk: Koninklijke
Van der Most BV, Heerde

Den Haag, 2023
Zevende druk

©2023 politie,
alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag
worden verveelvoudigd,
op geautomatiseerde wijze
opgeslagen of openbaar
gemaakt in enige vorm of op
enigerlei wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën,
opnamen of enige andere manier,
zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de politie.

